

BAKARTADEA

ZER DAN

Besteengandik gogoz aldentutea ez da bakarrik bakartadea. Izan beenen gorputzezko baldintza ezta osoro. Jaurlearitza osozkoaren oraingo kaltetun batek diñoanez: "Soviet agintaritza bidez gaur jaurleri agintariak almen eskubidea dabe ta erabili be. Bateren batek bere gogoaren bakartadea gura ba-da ez dausie itxien; agintari orotari-koek ez daute onartzen.

Zer esan gura dauan bakartasunak niri itaundu dausten lez ta neuk neure bakartadea bearizanetan gogartu ta ausnartu dodan lez, sinisterra eldu naz bakartasunaren onura ta laguntza garrantzidun bat dagoala norberaren nortasuna billatzean, gai oneiri itaune emoteko alegindutean: *Nor naz ni. Nok diño ni nor nazela.*

* * *

MOZORROAK

Guztiak eristen dabe zu, ni ta besteak itxureak adieraten dauana gareala. Bai erraldioen zeregiña iñoren nortasuna argitsea. Teleikuskiñan agertzen diran bi edo iru diridizkarak, esaterako adibidez, ausartasun, kemenaren edo lillugarriena, erraz aurkitu ta ezautzen doguz. Izan be, idazlearen indarra dago norbaiten nortasuna adierazo diridizkita itxuralde be geiagotuz bearbada bi edo iru otsein lagun itxuralde alboan ipiñita.

Baiña besteai edo gatxago geuri miragarri mota ori adierazoten asten ba-gara, giza-gogo-arima deabru bidez aldatzen da nortasun neurriaz kartoi arpegi inguru inguruak eginda. Orduan guk siñestuko geunke ikusten doguna, guztia ori dala, edo oraingo klizeak diñoskuna: "ikusten dokana, ori lortuko dok".

* * *

GOGO-IZTIA

Wilson Van Dusen sikologuak gu guztion berezko sakontasuna agertzen dau. "Gugan berezko prolema, buruaustea dogu geu bertan bera iztea. Aibeste sorta-pillo eziketa, gure gizarteko oar-ikasi ezperientziak, ainbeste norbere eritxiz inguratutako gogoz-eta, illunduta ibilli bear. Eztabaidako izaten jaku trebetasun argirik egiteko. Kristau sinistea gañeratzen dogunean izatez-gaundiko, sakontasuna datorku ta gogamen sikoloji-gogoz-ko korapillatsu ezbaietan geu ezarri. Bakartasunak beste engandik aldentuta barruko sakonak argitu leikez. Lenengoz besteengandik aldentuteak garai-erea damosku geure barru-erdian zer garean atzalduteko. Ni irakasle naz, ni filosofu naz, ni euzkerazale naz; ni euskotar, euskaldun, jakiteak gauza oneik nortasun zati bat, norbere nor dan alde bat emoten dauste. Baiña aldi-aro eurak dira bizitzako zertzelada, goraberaren uñi zakarraldikaz joan-etorri leikien garrantzidun zatiak. Zeregiñ, izen lerro gustiz garrantzidun, ardurazkoak dirá gu zer garean ta nok diño ori, lagunduten adierazteko, baiña beste eritxiz ta epaiketaz beterik odira. Ta euren asmo onenekaz izanik be, beste batzuk beselango berba ta gogamenekin ezagutuko gaitue. Danak berezko egiazkotasuna eskatu-arren, egiazkotasun ori ezina. Bateren batek esaten badau: "Zu alduna, aberatsa zara", edo "zu adimendun, burutsua", edo "zu asarrekor,

suminkorra zara" bere zenbaketak nigan emoten daustaz, bere gogoetak.

* * *

GEU

Izan be, bearrezkoak jakuz besteen orrelango zeazkuntzak. Baiña, bakarrean, guretzat onerakoak izango diran beste neurri, oar-ikasi ezperientzi ta beste jakite zatiak gañeratzeke trebe garanean.

Alde batetik, besteak geure azaleko ta aldiko irudia emoten deuskue, ta benetan au gogo-arimaren muga bat da. Alan be, beste arimaren aldeko inguruetan gure esku-ko atzamarrak erabili geinkez.

Gure biotza egiztatu ta arakatu gure barruko nortasunaren jakite lortzeak beragaz dakar gure kanpoko egunkari arlo zati baten ezautzea, zomorro, arpegi-ordeko dala.

Ori ezta gu garanearen egizkorik. Benetan, ez da erraz gu geu osoz garanearen egia aurkitzea ta eukitea Illunpean ta ezerezean dago ta Jaungoikoa'gan daukon menpetasun erdi-erdian.

* * *

ZERTAKO BAKARRIK

Bakartadeak gustiz berarizko bideak gogoratzeko aukera garaia emoten deusku.

Geugaz beti dago igarora. Oraingoa eritzen dau, ta mugatu zenbatu bear dau. Bakartadean gagozanean juandakoa-adiskide, senide, gogo zuzendari ta osabide datorkuz burura. Oroimen aldian urkolagunen egiñak arakatzerá beartuten gaitu. Baretasun ta gogartean igarok esuera egokiak egin daiazan ganora ta astia emon leigu.

Oroimenak zer erre sortuazoten dau? Bakartadeko jasoerak ta edestiak, gu besteagandik aldentuta gagozaren aldi onetan aurreratu ta agertzen dira. Bartasunaren aurka nor egon leiteke? Batzuetan, bakartadearen alde diardugunean lagun taldeak itaunduten deuskue: "Baiña nor egon leiteke bakartasun zerbaiten bearrezkoaren aurka? Zegaitik iñok kontra egin bear leiskit batzuetan bakarrik egon bear dodala esaten da-dot?"

* * *

ONURAK

Ni eldu naz sinisterra bakartadearen aurkakintzak sortzen dirala euren egitarau ta uste dabezan gogamen, asmo ta balioak zintzotasun ta menpetasun osoa eskatzen dogozan talde alkarteoia. Osotasun ta orotasunkeriak eta erdira-nai truntzikorrek iñoren nortasunik ezta gura, ta danok gizateri agiria egin daigula norbere eskutuki bakoa, norbere asmo, elburu, eritxi barik bizi diranak. Beti be, bakarreko sakeletan talde moltzo gizartearen edota osokeri ta erdira-naikaren aurka doazen asmo sendoak, gogamen ta eritxi sakonak gordeten dira.

Kristautasunaren alde ainbeste oai-ondasun egin daben gogo-jardunak, beardaba, etziran sortuko gure Yñaki deunaren Manresa'ko kobako bakartade barik. Eta Euzkadi'ren Aberria egiteko asmo ederra, nundik dator gure Sabino Arana'ren bakartasun sakonetik baiño?...

EGILUZE'K